

UCHWAŁA NR 0/62/2022

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 8 czerwca 2022 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części Uchwały nr XL/369/2022 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie opłaty targowej

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr XL/369/2022 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie opłaty targowej w części § 1 nadającego nowe brzmienie § 8 ust. 2 lit. f i lit. u uchwały Nr XII/76/2015 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 16 listopada 2015 r.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr XL/369/2022 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie opłaty targowej, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 20 maja 2022 r., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) oraz art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Wątpliwości w przedmiotowym zakresie dotyczyły wyznaczenia na inkasentów osób, których imiona i nazwiska odpowiadają imionom i nazwiskom radnych Rady Gminy Kołobrzeg.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Kołobrzeg pismem z dnia 25 maja 2022 r. (znak: 420/1/2022). Jednocześnie organ nadzoru w trybie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym wezwał organy gminy do przedłożenia informacji dotyczącej udziału w głosowaniu nad uchwałą radnych, którzy z mocy tej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów. W treści pisma wskazano również, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 8 czerwca 2022 r. ma prawo

uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 8 czerwca br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu, jednakże przedłożono informację dotyczącą udziału radnych w głosowaniu nad zakwestionowaną uchwałą Nr XL/369/2022 stwierdzając, że nad wymienioną uchwałą głosowali radni, którzy z mocy tej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów (pismo z dnia 6 czerwca 2022 r., znak: ORG I.033.32.2022).

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

W ocenie Kolegium uchwała Nr XL/369/2022 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie opłaty targowej w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Na mocy badanej uchwały organ stanowiący Gminy Kołobrzeg dokonał wyznaczenia inkasentów opłaty targowej na terenie gminy. Rada Gminy określiła inkasentów za pomocą konkretnego wyliczenia z podaniem imienia i nazwiska osób, na które nałożono obowiązek poboru opłaty targowej w drodze inkasa. Zgodnie z treścią § 1 ust. 2 na inkasentów wyznaczono osoby wykonujące jednocześnie mandat radnych Rady Gminy Kołobrzeg. Z informacji przekazanej w dniu 6 czerwca br. wynika, że w głosowaniu nad projektem uchwały, która otrzymała nr XL/369/2022 wzięło udział dwóch radnych, którzy zgodnie z treścią uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów. Powyższe stoi w sprzeczności z treścią art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

Przywołany przepis stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że powyższy przepis obejmuje zakaz głosowania radnego nad uchwałą dotyczącą wyznaczenia inkasentów, jeżeli z mocy tej uchwały ma zostać powierzona mu ta funkcja, a naruszenie tego przepisu oceniane jest jako istotne naruszenie prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 kwietnia 2013 r. sygn. akt I OSK 125/13 stwierdził: „Pod pojęciem interesu prawnego rozumie się osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Istnieje on wówczas, gdy istnieje związek o charakterze materialnoprawnym między obowiązującą normą prawa administracyjnego, a sytuacją prawną konkretnego podmiotu prawa, polegającą na tym, że akt stosowania tej normy może mieć wpływ na sytuację tego podmiotu na gruncie administracyjnoprawnym.”. Pobór podatków i opłat w drodze inkasa wiąże się z ekwiwalentnością. Inkasent w drodze nałożonych na niego obowiązków pobiera podatki oraz należności wskazane przez organ stanowiący i dokonuje ich wpłaty na rzecz organu podatkowego, zaś organ wypłaca inkasentowi z tytułu wykonanych czynności wynagrodzenie. A zatem, w sytuacji udziału w głosowaniu radnego nad swoją kandydaturą na stanowisko inkasenta interes prawny niewątpliwie zachodzi. Analogiczne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt I SA/Gl 510/15, uznając „Jeżeli zatem uchwała dotyczy dodatkowej pracy zarobkowej danego radnego, to niewątpliwie dotyczy jego interesu prawnego, w tym o charakterze majątkowym. Osobiste, realne i mające oparcie w przepisach prawa materialnego zainteresowanie radnego wynikiem głosowania przesądza również o jego interesie prawnym. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.”

Wobec powyższego organ nadzoru stwierdza, że uchwała w części dotyczącej wyznaczenia na inkasentów radnych, którzy brali udział w głosowaniu w sprawie pełnienia przez nich tej funkcji została podjęta z naruszeniem art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Zasadne jest zatem stwierdzenie nieważności uchwały w wymienionej części, bez względu na okoliczność, że głosy radnych wyłączonych od głosowania nie przesądziły o jego wyniku. W ocenie Kolegium nie zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności uchwały w całości albowiem głosowanie nad wyznaczeniem pozostałych inkasentów nie było dotknięte tego rodzaju nieprawidłowością.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Dawid Czesyk
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)